

Cyfeillion
(20241230)

Hoff randir cwmni ffrindiau - llecyn clyd
O fyd â'i ofidiau;
Cipio haul a gwynt copâu,
A chyrch Elyrch i hwyliau.

(E&R yn ymweld. Mynd am dro i weld y machlud lan ar y silff, a dilyn y Swans yn ennill ar y radio.)

DrWho
(20241228)

Gweli di hon fel golau dydd dylawn
Yr uniawn arweinydd
Fry uwchben, y seren sydd
I'n llenwi â'i llawenydd.

(Gwyllo stori Nadolig wych Dr Who 'ddoe.)

ArYClaudButler
(20241227)

Annwylaf hud y niwlen - ar y rhos
Gwelaf rhith y goeden;
Chwiliaf am y ffurfafen
Yn gudd dan lonydd len.

(Mynd am sbin yn y niwl trwchus.)

Wedi'rŴyl
(20241227)

O fwynhau'n nodau unedig - mor llwm
Mae'r lle-'ma, mor unig;
Awr aur bu'r awr ar y brig
Yn deulu noson 'Dolig.

(Y teulu wedi gwasgaru eto ar ol dathliad hyfryd.)

34!
(20241224)

Gwallt byr 'da'r groten 'leni - gwir riniog
Er annwyd bu'r parti!
Hedom drwy benblwydd Cadi
Yn ufudd i'w hawydd hi!

(Penblwydd K, â K a G yn llawn annwyd.)

Omega
(20241221)

Boncyff ei chorff 'di gorffen - yn dawel
Daeth diwedd yr henbren;
Yn dywyll oer, tynnwyd llen
Ar ddaeariad hardd dderwen.

(Colfen wedi cwypto ger y pwll ym mharc Rhuthun.)

NosWenerCyn'Dolig
(20241221)

Dealli o fod allan i rannu
Dan arweiniad loan
Digymar chwerthin Marchan:
Eleni mae'r geni'n gân.

(Hwyl ar y canu yn y castell neithiwr.)

Pilgen
(20241219)

Apêl gwasanaeth Pilgen yw ildio
I dduwioledeb awen
Tirioni babi yn ben
Llywydd, Nadolig Llawen!

(Gwasanaeth Pilgen / Plygain hyfryd neithiwr yn Eglwys Llanfair.)

YNadolig
(20241219)

Gŵyl hud y goleuadau - doed ystyr
O dystio i wenau
Wyneb rhudd y baban brau
Ar wawrio'r heulwawr orau.

(Trothwy'r Nadolig)

ArYGwynt
(20241215)

Caf her newid cyfeiriad - anodded
Newyddu arferiad?
Mae'n her cael ceisio mwynhad
Medd alaw fymddeoliad!

(Lled-ymddeol mewn dau fis.)

YrWyl
(20241215)

O efail y geni rhyfedd daw hwyl
Y 'Dolig i'n hannedd
Er oedi'ng ngoleuni'r wledd
A'i hynafol dangnefedd.

(Cyfarchion Nadolig 2024!!!)

CanuPylgen
(20241215)

O diroedd cymrodorion, ni ddaw cerdd,
Ni ddaw cân yr awron
I wella ar gôr cyfeillion
Ac arfer tyner eu tôn.

(Ymarfer Plygain heno.)

Sunderland
(20241214)

O banig bod yn bennaf - gelyn hallt
Glan "Wear" oedd cyflymaf;
Ar fy llw, y nhw oedd naf
Yn hun elyrch annwylaf.

(Y Swans yn cael cweir go iawn gan Sunderland. Colli 2-3 ar ol fod ar y blaen 2-0.)

YSiwrnai
(20241214)

Teg afael hud atgofion - daw henoed
Yn goed â chysgodion
Crinddail hoff llwybrau'n lloffion,
Rhithiau brau ein dyddiau'n don.

(Trafod “y siwrnai” gyda R.)

Praha
(20241201-08)

I fynwes horkého vina - oedi'n
Hudwch strydoedd Praha;
Seiat cynnes oplátka,
Hezké wir yw Chrastavská.

Mwyn y bore mae'n bwrw - rhaid mwynhau
Â'r gwyliau yn galw;
Beili hwyl halibalw
Morio-'i'n Náměstí Míru.

Hoff hynt yr eliffantod - y lle hwn
Ni wylwn gamelod
Ac arbennig grwbannod;
Unigrywedd rhyfedd rhod.

I rew-wynt tyle Strahov
At fryn hael ein tafarn hoff,
Hynod o ganfod gwas
Yn nhaclau'r hen Sant Niclas.

Ňam Ňam ar dram ac ar drên
Â llyw o gledrau llawen;
At y senedd i wleda,
Cofi wefr saws šípková!

Cofiwn groeso prababi - hoen a bro
Hen Braha yn gwmni;
Chwant am loniant fel 'leni
Bacha'n awr ein criw bach ni!

(Gwyliau cyntaf G. yn Praha.)

JegErGladForAVaereHer
(20241130)

Gweithred arbennig athro 'di ethol
Doethur, fel cael nofio
Yn ffrydiau efrydiau'r fro,
Baslun boddineb Oslo.

(“Gwrthwynebu” - sef cefnogi mewn gwirionedd - ymchwil doethuriaeth AHS yn gyhoeddus yn Norwy. Ac ymweld â'r swyddfa dywydd a DNV.
Mae'r llun o dop adeilad maths y brifysgol. Profiad!)

Gwenllian
(20241125)

Hoen Gwen dilyn y Gweinydd - meddu her
Ymddiried yn ufudd;
Adeg i redeg yn rydd
O'r crud i'r byd ei bedydd.

(Bedydd G. ym Mhendref ‘ddoe.)

StadiwmYPrinsipaliti
(20241123)

Penbleth cochion yn methu - clodforwn,
Cyfrannwn er hynny
I'w bywhau drwy'r dyddiau du
Ar y cae'n morio canu!

(MM yn canu ar y cae cyn gêm Cymru-De Affrica.)

Eira!
(2024118-22)

Rhyfedd fyd, pa hud yw hyn - her yr hwyr
Â'r eira yn disgyn;
A nudd hirlwm try'n ddarlun
Ar weld gwawr â'i chwrlid gwyn.

(Bwrw eira sawl gwaith gyda'r nos yr wythnos hon. Gyrru lawr o'r gogledd i'r de bore Mercher ac eira bron pob cam.)

DewisModel
(20241119)

Unig efryd amcangyfri' - arfer
Â mesurfaen handi;
Y tâl yw gweld maintioli
Â dewis iach D.I.C.

(Eistedd yng Nghaerhirfryn yn ceisio cael DIC i weithio ar fodlau data hinsoddol.)

Arena Abertawe
(20241117)

Tôn o'r "Terminal" tyner - hwyl bu gwyl
Gwilym a'i fab Potter;
I'r dim cynganedd Zimmer
A rhaeadr sain Brwydrau Sêr.

(Mynd i weld "Williams vs Zimmer" yn Abertawe, am fod E. a T. yn teithio, a chael diwrnod i'r brenin!)

OchorDraw
(20241117)

Anodd eistedd yn ddistaw - gwell diwyg
Helyg ar ddeheulaw'r
Tawe a dyfal alaw
Ei chored rhwydd ochor draw.

("Ochor draw" yw enw'r llwybr ger yr afon Tawe o'r gored i'r Bont Goch.)

MyndAmSbin
(20241116)

Hon yw'r hewl, hen hewl yr hud - lan y lân
A lona pob ysbryd;
Nefoedd wen uwchben y byd
Yw gyrru dros Y Gwrhyd.

(Mynd â char E. am sbin!)

I'rUnbeniaid
(20241116)

Anfodlon, llywyddion llif? O'r cledrau?
Daeth dagrau o'r digrif?
Ond i'r saint, braint bod yn brif:
Rhin arwain cri'r aneirif.

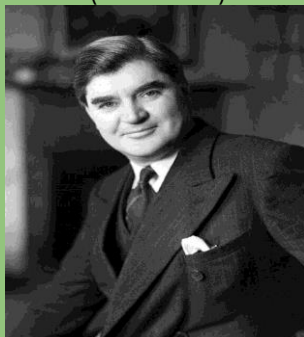
(Trump, Putin, ...)

Priodas
(20241116)

Fel estyn dwrn diflastod - nid caru
Yw camu o'r cymod;
O adfer pob anghydfod
Gweli pethau'n dechrau dod.

(Duw a wyr o ble ddaeth hwn.).

Aneurin
(20241112)

Nye Bevan llwyfan Llafur - awchai
Sustem iechyd hyddur;
Gwron yn goron ar gur:
Aneurin gorau'n harwyr.

(Gwyllo'r ddrama "Nye" ar YouTube.)

GŵylCerddDant
(20241112)

Neges yn llawn mynegiant - annwylwn
Hen alaw a'i threfniant;
Â harddaf odl Gŵyl Cerdd Dant
Yn wledd yn heddd ein haeddiant.

(Côr Rhuthun yn ennill yn yr Ŵyl Cerdd Dant, a Meibion Marchan yn drydydd.)

Ystyr
(20241109)

Lle i obaith yw’r llwybyr - ymryddhau
Ym mwriadau’r awdur;
Cwys oes ‘di ceisio ystyr
Ysbryd enyd penyd pur.

Eto?
(20241106)

Gwarth ei gredoau gwrthun - â'i ddicter
Daw her y dihiryn;
Ail artaith ethol hurtyr;
Anwadal Donald yw’r dyn!

(Trump yn ennill yn hawdd.)

Gobaith
(20241105)

Nawdd drwy'r cyfnod anodda’ yw gwybod
Y gobaith sy'n para;
Er taw rhwydd ffordd a lwydda
Gwell gynllun dilyn y da.

(Darllen am Václav Havel a'i sylwadau am obaith.)

USA
(20241101)

Gwir dwpsyn, anelu’n is, bygwth trais
Bo gwaith Trump; eich dewis
Yw gwewyr drwy daflu’r dis,
Neu hurio’r prydlon Harris.

(Etholiad yr wythnos nesaf, a pherygl taw Trump fydd yn enill.)

Bodnant
(20241031)

I goed ein deiliog adwy - o droi haf
Yn hydrefol arlwy;
Gall grwydryn ymofyn mwy
Na bro cain aber Conwy?

(Cyda D, G, J a K ym Modnant.)

Gobaith
(20241030)

Llwybyr drwy fyfyr, ffordd faith yw’m llwybyr
Drwy fyfyr, caf afiaith
Bore aur dechrau’r daith,
Gwobor gu bore gobaith.

(Englyn arall ar gyfer y sgwrs.)

Logos
(20241028)

I afael Duw fel y dur â chroeso
Wrth geisio Ei gysur,
Yn gwest a gynnig ystyr
Treiddia’n ddofn, uwch ofn a chur.

(Dechrau meddwl am y sgwrs nesaf. Y pwnc bydd “logos”.)

DeallO'rDiwedd
(20241027)

Sisial pôs yw sail apêl gwing a hoen
Llyw'r gynghanedd ddirgel;
Emaes moes imam y mêl,
Hwyr eiriau'r heriwr Arwel.

(A. yn sôn am ddyblu cytseiniaid.)

Caerhirfryn
(20241023)

Pair gwirionedd empirig - argae dawn
Rhag y dall a'r lloerig;
Arfer 'nawr rhwng gwern a gwir
Yw olrhain deall Bailrigg.

(Bailrigg yw enw lleoliad y campws yng Nghaerhirfryn.)

PractisCôr
(20241018)

Ar alaw dlos daw y nosi - gorau'n
Gwerin, hwiangerddi;
Gwyllwn ym Mhenygelli;
Ffal di rw, si hei lw li.

(Ymarfer ar gyfer yr Ŵyl Cerdd Dant.)

Tangnefedd
(20241017)

Canllaw drwy'r glaw a miri gwledd - echel
Mewn iechyd a gwaeledd;
Duw y dechrau a'r diwedd;
Elohim, rho i'm yr hedd.

(Darllen "Ten" gan John Pritchard.)

GerYrHeli
(20241016)

Lle i obaith yw'r llwybyr - medi hedd,
Ymdoddi ym murmur
Tawelaf, llyfnaf y llŷr
Â'r byd i gyd fel gwydyr.

(Mynd i redeg ac oifad ym Menllech.)

Dail
(20241016)

Ar ol y glaw, cawod dawel campwaith
Yn cwympto'n yr awel;
Ol faeth castanwyddol fêl
A lliwgar yrfa'r oerfel.

(Dail yn cwympto ym Menllech.)

Starmer
(20241012)

Llwydo 'di colli hyder yn dilyn
Sgandalau, â dicter
Cymylau'n cau dros Kier
Heb weled syffred y sêr.

(Gobeithio bydd Llafur yn siapo hi!)

LlewyrchYryArth
(20241012)

Edrych i fêr pelydredd - gwyrddgoch wlad
Eiliad hyweledd;
Pau o liwiau heuliog wledd
Yn eglur, Golau'r Gogledd.

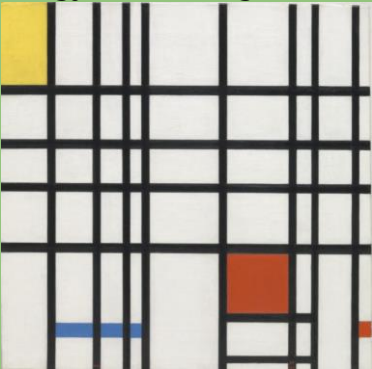
YBigSmôc
(20241003)

Eco'n awr hyd draciau'n arwain i blwyf
Blas y strydoedd llydain;
Handi adnabod Llundain
Wrth archwilio cinio cain!

Synfyfyrgar neithdar nef - cawn weld aur
Canoldiraidd gantref
Yn wydraid o win Hydref,
Yn gyw iâr a chig oed *Ev*!

Llais a geisiai fod yn llusern rhyfedd,
Ond profiad fel uffern;
Dyrus, gofidus awr fer,
Nam oedi'n y Têt Modern!

Tafwys donnog a niwlog ne' - ôl smâl
Y smog nos a bore;
Cyfrinachau lliwiau'r lle
Yn ymenydd 'rhen Monet.

Antur Mormonaidd fintai - diwygio
Hasa diga'u Hefrai;
Aba hoff yw Îbowai
Dyfal gredinwyr difai!

Anthropogenig bigment - puraf hin
Provence, gweidda'r foment
Mai hi yw ein testament
I ansawdd lluniau Vincent.

Rhith alaw cân gwrth-hoeliwr - stori hud
Byd y bont a badwr,
Cwys y Tafwys ger y Tŵr
Yn ein gwadd nôl i geuddwr.

Adre'n awr hyd gledrau'n arwain o blwyf
Bling y strydoedd llydain;
Yn drem hwyr ar dyrau main,
Cewri'r ariangar cywrain.

AnturNewydd
(202409828)

Â chwant am dyfiant difyr - meddi hwyl
Ymddeoliad, antur
O fyd y cyfrifiadur
A dirgel y Piccel pur.

(Pryd cyfrifiadur a ffôn newydd yn paratoi am y lled ymddeoliad. AnturNewydd yw enw'r cyfrifiadur newydd!)

‘DoesEnwl’wGael
(20240906-20)

Calondid i bob cnidw - cydaniau,
Tarian ym mhob twrw;
Mesur pob llafur a llw
Yn unig yw Ei Enw.

Ffeithiau moel anhygoel hud - cwys odiaeth
Cysawdau’n cydsymud;
Is y nef, reitaf efryd
Ydyw creu’r byw o ddim byd!

Hwn yw hanes gronynau - a mesur
Y meysydd a’u cwarciau;
Hwn yw neges hanes hau
Ufudd awch hurtaf ddechrau.

Crediniol feicrodonau - â’r rhyddid
I dreiddio drwy’r oesau;
Cof rhyfeddol bythol bau
Fel prydidd bedydd bodau.

Â mêr y sêr yn dwysáu - yn araf
I d’wyllaf o dyllau;
Wyneb rhod yw gwenu brau
Gwawl biliwn mlynedd golau.

Nid oes oed bydysawdol na nodwyd
Yn edau’r materol;
Gwybod gwagedd, rhyfedd rhôl
Golau’n coffáu’n gorffenol.

Athro’n graddio pob gwreiddyn - â chwant
Lladd chwyn serch Ei gynllun,
Gan gydnabod dyfod dyn
I gynal brwydrau’r genyn.

Ffisegydd a ddatguddia dyfodol
Anfarwol heb fwriad
Â hap-ddeddfau cryfhau’r had
Yn logos i’n hesblygiad.

Neu ai sail Ei genesis ein hangen?
Ei ymddangos megis
Duw’n tyfu trwy daflu dis
Yn Dduw naturiol ddewis?

Ai ffaith reality ffydd - llaw ddedwydd
Rhyw alldodol lywydd?
Cysur cwys er ceisio’r cudd
O gawell y tragywydd?

Duw’r glec y tu draw i glyw - gwawr olau’n
Gorwelion unigryw;
Eiliadol fythol ydyw
Campwaith y B B, a’n byw.

Neges yw’r greadigaeth - ymglyffred
Tra’n gweled i’n galaeth;
Baddon o ymwybyddiaeth
Dragwyddol, disgyrchiol, gaeth.

Hafaliad, cread y Crudd - tric clic clic
Yw clocwaith y Prydydd;
Ac ofer cynig ufudd,
A llais rhwym ewyllys rhydd.

Dyfal lwch d’efelychiad - ein myfyr
Dyvalu’r hafaliad!
Clyw ni’r awron, dirion Dad,
Arhoswn am ddatrysiad!

(Ar ein gwyliau yn Praha a Skřiváň.)

UnForeSul
(20240901)

Diwedd haf ger yr afon - si y dŵr
Is y Daren Wyddon;
Yn ei chwaeth am luniaeth lon
Eiff hwn i'w Bantyffynnon.

Yng ngŵydd Yr Arglwydd rhyfedd - câi awchu
Pob cychwyn a diwedd;
Gwynfyd uwch bywyd a bedd
I nofio mewn tangnefedd.

O gydnabod y cymod cudd 'da Duw
A dyn fel ei gilydd;
Gweled lôn fel golau dydd:
Min mwyn a-men y mynydd.

(Rhedeg lawr y mynydd tra'n gwranddo ar wasanaeth B. o Bendref. Hyfryd.)

GwasYGŵrDrwg
(20240825)

Dued ei weithred a'i ŵg - dyn dibwyll,
Rhydd ei dwyll a'i d'wyllwg;
Eger dranc gwas y Gŵr Drwg,
Da bo'i gilio o'r golwg.

(Mam yn arfer defnyddio'r ymadrodd pan oeddwn yn ifanc.)

YnYTawelwch
(20240826)

Yng nghysawd ffawd, rhaid ar ffydd er rhanu
'Da'r Oenig yn ufudd;
Odiaeth yw lluniaeth llonydd,
Cyffyrddiad y ceidwad cudd.

(A.L.E yn pregethu am lonyddwch 'ddoe.)

Dadelfeniad
(20240825)

Ar ddisgyn cymun y call - yn tyfu
Mae sŵn tafod hywall;
A chynllwynion dynion dall
Yn esgyn fel yr ysgall.

(Beth yw pwrpas yr holl ymladd sy'n y byd?)

MwyarArwel!
(20240824)

Fel rhyfeddod yn codi ag awydd
Mewn llonydd mae llwyni'r
Haf, Arwel, am fieri!
Bodlon ddigon d'aeron di!

(A digon fy eir-on-i ... hefyd!)

GwerthoeddDychwelyd
(20240822)

Egin yw ystadegau - fel adfent
I dalent modelau;
Chwant amrywiant yn parhau'n
Hoff waith cymysg *effeithiau*.

(Gweithio a model "mixed effects" i ddadansoddi effeithiau hinsoddol.)

Chwarae'rLiliwèits
(20240819)

Hen gynwrf lluoedd gwynion - lle a lliw
A llif o atgofion;
Elyrch mentrus, dawnus don
Ar hast i faeddu Preston!

(Gwynion y Swans yn maeddu Preston (y "lillywhites") ddydd Sadwrn, ac atgofion o'r gêm ar ddechrau'r wythdegau enillodd ddyrchafiad i'r Swans i'r hen adran gyntaf.)

Creulondeb
(20240817)

Ac wele dy dynged is - hyll anhap
Dallineb di-ddewis
Yn oes micsamatoxis
A'th Dduw wedi llwytho'i ddis.

(Golwg fod y clefyd a'r rhai o'r cwningod druan ar y ddôl.)

Omega
(20240817)

Daw'r huno sy'n llorio llanc - fel braw, daw
Y diwedd, 'sdim dianc;
Un ufudd merwi'n ifanc:
Un drwg caiff arafach dranc.

(Meddwl am eiriau Billy Joel, ac am Iwan a Dei o'r côr.)

BJ
(20240817)

Erfyn i'r nodau ffurfio o rywle,
Â'r alaw'n gresiendo;
Awen talent codi tô:
Dawn yw pwn dyn y piano.

(Meddwl dal am ganeuon, a geiriau, Billy Joel.)

YFfordd
(20240814)

Ein gwadd mae llwybyr gweddi - yn ufudd
Hyd lonydd goleuni;
Cam wrth gam, noddfa'n gwmni;
Melys bydd dy dywys di.

(MM yn canu'r gân "Gad i mi dy fywyd di" o'r sioe "Ann!" yn yr Eisteddfod.)

Meteor!
(20240813)

Gobaith Swift-Tuttle yn gwibio'n naws hud
Perseidau heno;
Ol uwch gronynau'n fflachio,
Ffawd dagrau Lorens ar ffo.

(Gweld meteor neithiwr.)

Logbÿrnÿr
(20240812)

Difyr, eglur troi'n rhaglen - a'n dymun
I dwymo Cartrefle'n
Gyrch i'r llewyrch llawen,
Gorchwyl Prifwyl y Tân Pren.

(E&T yn cael tân pren newydd yn GG, a'r Eisteddfod newydd orffen.)

BJ
(20240810)

Hudd argoel alaw ddirgel - eithr alaw
Gwawl athrylith dawel;
Haul alaw daw fel awel,
Traw alaw Billy Jo-el.

(Mynd i weld BJ neithiwr yn Stadiwm y Prinsipaliti.)

Iwan
(20240808)

Addysgwr, golwr, codwr cân - yn dân
O denor, ein tarian;
Cymro gwir, yn glir a glân
Ei addewid oedd Iwan.

(Colli I.V.)

Gŵyr
(20240806)

I dwyn, i dwyn amdani - mi weli'r
Cymylau yn codi;
Cans mwynhau mae llwybrau'r lli',
Hir oes i haul Rhosili!

(Cerdded o Benmaen i Rosili gyda H., â'r tywydd yn gwella'n araf deg pob cam.)

Nefoedd
(20240804)

Awyr iach y gilfach gudd - cwr o haf
Y criafol llonydd;
Cynt dilyn hynt crognentydd:
Yn y man, Llyn Y Fan fydd!

(Cerdded gydag E a T.)

CôrRhuthun
(20240804)

Gyru a gyru o gariad - hynt prawf
Pontypridd ein bwriad:
Down o Glwyd ar hyd ein gwlad
A gwenu drwy'r datganiad!

(Y côr yn cystadlu ym Mhontypridd 'ddoe.)

BanGyhirych
(20240730)

Pen y dyffryn, bryncyn braf - â bwrlwm,
'Nol i'r cwm y camaf;
Copa rhydd ar hirddydd haf:
O Gyhirych, fe'th garaf.

(Teithio 'nol i Gwm Tawe.)

Gwahoddiad
(20240728)

Â chariad, ar d'alwad di - dâf unwaith,
Dâf eilwaith i'th foli;
Â diolch, caf fy ngolchi'n
Dy wydd, f'arglwydd: dyma fi.

(Clychau Eglwys San Pedr yn chwarae'r dôn Gwahoddiad y bore 'ma am 9yb wrth i fi fynd i redeg.)

Oferedd
(20240728)

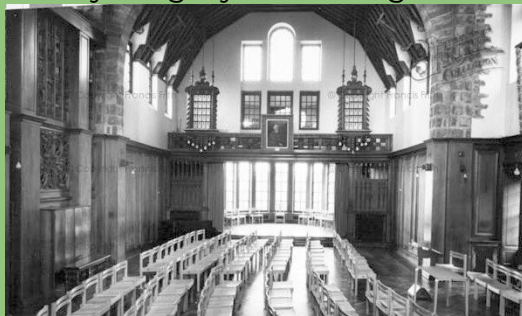
Aer goll, Abr'am yw'r gwylllo - â gynau
Dy genedl yn gwingo;
Â'r anfad Gazad o'i go'
Ym mŵm, bŵm, bŵm y bomio.

Gwyliau!
(20240720-7)

Tywydd sych! Gwych ein gochawn! Lle hynod,
Llawenydd yr uniawn!
I Harlech awn yn orlawn
Er ranu haul ein prynhawn!

O Glwyd fel haid i Glydfan - yn deulu
Hyd y dolydd sidan;
Daearu'n dywod arian
Wyliau glwys 'da'r weilgi lân.

Drwy'r llwyni, at y twyni teg - ysu
Rhoi colur i'r coleg
Sy'n fler iawn, rhyw sen fel rheg
Yn gyru ma's o'r gareg.

Nudd fore o ddiferion ag awr goeth
Ger Rhiw Goch yn twrio'n
Y gwynt a'r gwlaw daw yn don
Er mwynhau'r meini hirion.

Uwch y bae mae glanach bod - uwch y bae,
Achau bobl, rhyfeddod
Lle hynafol, nwyfol nod
Heulwen Muriau Gwyddelod

A rhaid, rhaid mynd i grwydro - a Gwglo
Gwagle mewn maes parcio!
O mor bur miri Bermo;
Lloni'r hen Frymi mae'r fro!

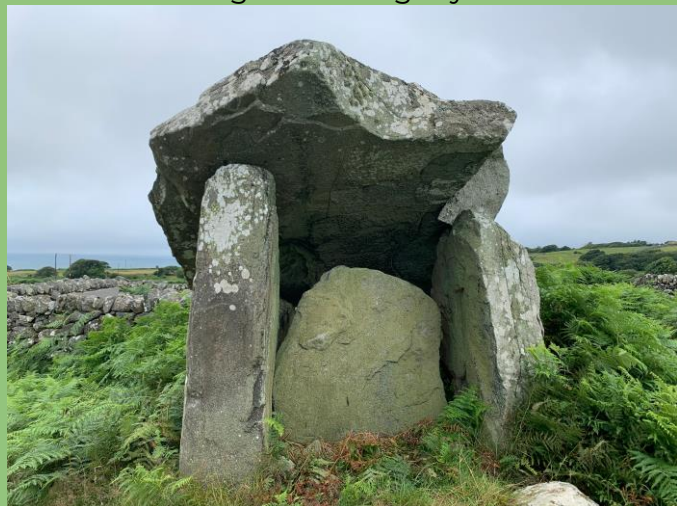

Cymysgu'r gwir â hiraeth - mae'r crotyn
 Sy'n erfyn ei arfaeth;
 Diogel ei waredigaeth
 Heno'n mynd am dro ar draeth.

A 'nawr, i Gricieth â ni - cawn adwy,
 Cawn odiaeth, cawn oedi
 Un prynhawn a'r gwlaw'n gloywi'n
 Hatgofion llon ger y lli'.

Coffi, a'n 'ddoe mewn cyffion - rhag dwrw
 Cân elw, traealon
 Trasiedi'r llechi, yn llon
 I Ranu han Gwern Einion.

Lôn o dwyni i Landanwg - eglwys
 Yn eglær anamlwg
 Rhag y wên, y glec a'r gwg,
 I gelu rhag pob golwg.

Traeth arian, culfan ein cwest - wyneb iach
 Morfa Bychan, lluest;
 Anodd, â bod yn onest
 Curo hwyl gwyl Porth Y Gest.

Hen bryd i weld ein breudod - hawlio trig
Ôl traed yn y tywod;
'R unig hedd eirig i ddod
Troes feinïoes at y fanod.

Gwlyb ai sych, gwyh ein gochawn! Teulu teg
Ag anrheg o winrawn
O Harlech, 'sgubor orlawn
Er ranu hin pob prynhawn!

(Wythnos fendigedig yn Harlech!)

MyndIRedeg
(20240719)

Ac unwaith eto'n hwylio'r ne', nefoedd
Ein hafod a'n hendre;
Grym diflino'n llywio'r lle:
Wyneb aur haul y bore.

(Mae'n byd yn wirioneddol anhygoel.)

BetwsYCoed
(20240718)

O Grist daw y nodau'n graidd - nefol dôn
Y felodi cydair;
Oedi cu newid cywair:
Ysaf wefr Y Santes Fair.

(Chwarae organ Eglwys Y Santes Fair yng nghyngerdd MM.)

Haf?
(20240713)

Hafol wedd canol flwyddyn - noda'r hin
Y daw'r haul i'r dyffryn;
Ond Esgob, â'r gwlaw'n disgyn
O'r braidd mai hafaidd yw hyn!

(Tywydd gwlyb!)

YGwningen
(20240710)

Yno, trwy drwch eithinen cilia hon
'Nol i'r clawdd yn llawen;
Drwy'r glaswellt â fel mellten;
Llona'r ddôl a'i hôl fach wen.

(Cwningod ar y ddol.)

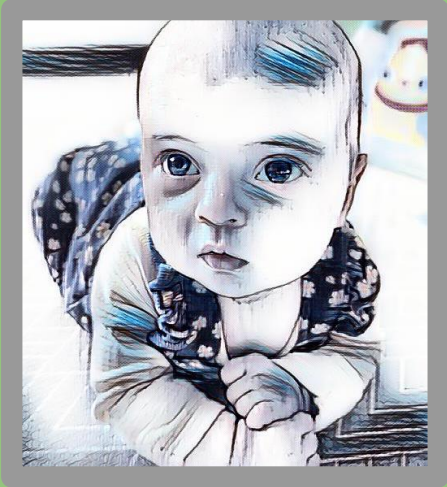
MaeD'eisiau
(20240709)

Doethaf lôr, bendithia fi â dy law,
Sw'n dy lais yw 'ngweddi;
Duw mawr, pob awr a beri
Mae d'eisiau, mae d'eisiau di.

(MM yn cynal cymgerdd ym Metws Y Coed nos Sul, a minau'n dewis emynau.)

Gwen
(20240706)

Un clên ei gwên yw ein Gwen - wrth wenu,
Un cu yw ein cywen;
Fy mêt, un grêt yw'r groten,
Del a ffêl yn dal ei phen!

(G. yn gallu dal ei phen.)

EtholiadCyffredinol
(20240629-0705)

Cur dyfal sy'n cynnal ein cerdd ymlaen
Am lais yn y gyngerdd;
Cytgor, angor ein hangerdd
I'r eitha' dros Walia werdd.

Ond gorau pleidlais wladgarol â budd
Y bobl yn y fantol?
Taga pleidlais dactegol
Y Tôri a'i ffansi ffôl!

las tynu'r wal las i lawr a gweled
Buddugoliaeth enfawr
O ddilyn chwithaidd alaw:
Rhaid newid, newid yn awr.

Tory goon, you're soon for the sack - once tall,
Unstuck, you're just blue-tack;
Are you sane, Mister Sunak?
My joy, boy, to see your back!

Afraid noson y cyfri wylo chwaeth
Hil y chwith yn colli!
Â thwf gwŷr Llafur fel Ili':
Arswyd, tiriwyd y Tôri!

Gwawr o les bore blaengar lu - hen bryd
I Brydain, i Gymru;
Llafuraidd llyw yfory,
Gwewyr y Ceidwadwyr du.

O ffars cyntaf i'r felin ffôl - hel moes,
Hel oes adeiladol
A budd ffordd newydd yn ol
Rhinwedd pleidlais gyfranol..